

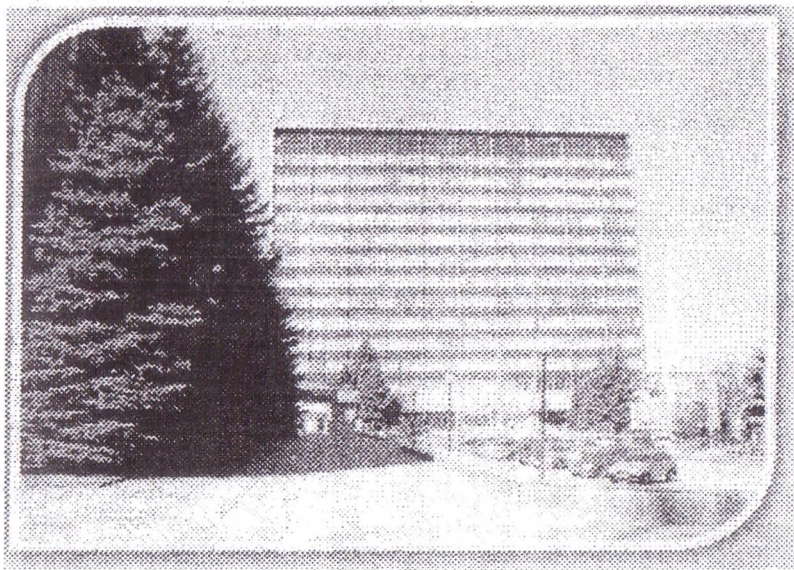
**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ**

ЗБІРНИК ТЕЗ

**IX Міжнародної
науково-практичної інтернет-конференції
„ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ
ЕКОНОМІКИ: ПРОБЛЕМИ, ПРІОРИТЕТИ, ПЕРСПЕКТИВИ”**

3 том

25-26 жовтня 2018 року

м. Дніпро

УДК 338.43

ББК 65.9 (4Укр) 32

Організатор конференції:

Навчально-науковий інститут економіки Дніпровського державного аграрно-економічного університету

Збірник містить матеріали за такими тематичними напрямками:

„Економіка сільськогосподарського виробництва”;

„Проблеми управління та нормативно-правове забезпечення аграрного виробництва”;

Учасники конференції:

- Белорусская государственная сельскохозяйственная академия
- Белорусский государственный аграрный технический университет
- Белорусский национальный технический университет
- Білоцерківський національний аграрний університет, Україна
- Грузинский технический университет, Тбілісі, Грузія
- Дніпровський державний аграрно-економічний університет, Україна
- Дніпровський національний університет ім. Олеса Гончара, Україна
- Житомирський національний агроекологічний університет, Україна
- Інститут Економик ім. П. Гугушвілі Тбіліського державного університету ім. Ів. Джавахішвілі, Тбілісі, Грузія
- Київський національний університет технологій та дизайну, Україна
- Международная Академия социально-экономических наук, Тбілісі, Грузія
- Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім. І.Сікорського», Україна
- Новомосковський коледж ДДАЕУ, Україна
- Полтавська державна аграрна академія, Україна
- Псковський державний університет, Псков, Росія
- Університет митної справи та фінансів, Україна
- Чорноморський національний університет ім. Петра Могили, Миколаїв, Україна, Україна
- Wyższa Szkoła Kultury Społecznej i Medialnej w Toruniu, Polska.

Забезпечення сталого розвитку аграрного сектору економіки: проблеми, пріоритети, перспективи : матеріали IX Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції 25-26 жовтня 2018 р. : В 3 т. – Том 3. – Дніпро : Друкарня "Стандарт" (ПІ Бойко В. В.), 2018. – 132 с.

Матеріали подано в авторській редакції.

Висловлені у виданні думки належать виключно авторам.

Посвідчення про реєстрацію в УкрІНТЕІ № 691 від 14 листопада 2017 р.

ЕКОНОМІКА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Р. Щирінов, студент гр. МгЕК-1-17

Науковий керівник: С. Васильєв, к.е.н., доцент

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

В розвитку економіки будь-якої держави відіграють значну роль різні фактори, але найголовнішим з них, на думку багатьох вчених, є людський фактор. Він займає одну з провідних ролей, тому одним з найголовніших завдань які повинні ставити перед собою держави є розвиток людського потенціалу. З людського потенціалу випливає «трудовий потенціал», який відіграє в свою чергу досить значну роль в розвитку підприємства. Поняття «трудового потенціалу» складається з таких факторів як мотивація працівників, інноваційний потенціал, продуктивність праці та розвиток виробництва, які в свою чергу відіграють суттєву роль на виробництві.

Поняття «трудовий потенціал» – це такий показник, який дає змогу оцінки дієздатності працівників та оцінити стан ресурсів які безпосередньо відносяться до поняття «праця»; також дає змогу оцінити здібності до конкретної роботи конкретного індивідуума.

У трудового потенціалу існує механізм його формування який складається з якісних та кількісних факторів. До якісних факторів можна віднести такі: загальноосвітні та професійно кваліфікаційні, трудова міграція, моральна зрілість, трудова активність, схильність до мобільності, рівень культури, психофізіологічна активність. До кількісних факторів відносимо такі: кількість робочого часу, який був відпрацьований працівниками, рівень народжуваності в країні, рівень безробіття, показник зайнятості населення, статеву вікову структуру працездатного населення та його кількість.

Трудовий потенціал має свої складові, які умовно можна поділити на: кадрову, професійну, кваліфікаційну та організаційну структури. Після такого поділу можемо розглянути трудовий потенціал, як показник який дає змогу оцінити, які відбулися зміни в складі працівників та способах виробництва.

Для більш суттєвого підвищення ефективності роботи трудового потенціалу на будь-якому підприємстві потрібно правильно вміти його оцінювати. А вже потім проводити зміни в кадровій політиці для подолання його слабких сторін.

Ефективність роботи трудового потенціалу на підприємстві розглядають з двох різних точок зору: ефективної роботи персоналу та його реалізація, та показники, які впливають на його систему управління.

Для того, щоб оцінити ефективність роботи такого показника, як трудовий потенціал використовують: показники які вказують в якому стані

Вільне підприємництво здатне значно зміцнити економічну базу місцевих рад, позитивно вплинути на розвиток сіл, невеликих міст.

Широкому розвитку підприємництва в аграрній сфері України заважають певні складнощі. Вони виникають, зокрема, через брак достатніх грошових заощаджень (первинного капіталу) працівників сфери АПК — потенційних підприємців; малооб'єктної виробничої й обслуговуючої матеріально-технічної бази; належного правового захисту і певних юридичних гарантій підприємців з питань власності, розпорядження майном, отримання і розподілу доходів.

З аналізу виявлено, що основними проблемами галузі є:

1. Підвищення собівартості вирощування культур.
2. Недостатність кадрів із високою кваліфікацією (попри те, що кожен 5-й українець працює в галузі сільського господарства).
3. Аграрні компанії недостатньо генерують робочі місця.
4. Тимчасова відсутність доступу до програм довгострокового фінансування.

5. Порушення науково обґрунтованих систем ведення сільського господарства: монокультуризація землеробства, деградація сільськогосподарських угідь, тощо.

Експерти радять Україні запровадити такі зміни в агросекторі:

- перехід від сировинного експорту до експорту продуктів з високою доданою вартістю;
- перехід до сталого землеробства та використання ефективних методів ведення сільського господарства (точне землеробство, мінімальний обробіток ґрунту, електронна карта полів, GPS-технології);
- налагодження повноцінних експортних відносин з Азією, Африкою, ЄС і США;
- підвищення стандартів безпеки продуктів харчування;
- підвищення енергетичної незалежності сектора за рахунок використання альтернативних видів енергії;
- реалізація інфраструктурних проектів, які дозволять збільшити обсяги виробництва і скоротити його собівартість, а також зменшити втрати сировини і готової продукції при зберіганні і транспортуванні;
- підвищення ефективності систем управління аграрними підприємствами.

Потрібно сконцентруватися на точках зростання, які повинні стати драйвером розвитку галузі сільського господарства в цілому.

1) збільшення ефективності систем управління на аграрних підприємствах;

2) поліпшення технологічності виробництва - потрібно активно використовувати наші IT-напрацювання для цілей сільського господарства;

3) пошук можливостей для розширення збуту на експортних ринках Азії, США та Європи.

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА РОЗВИТКУ ТА СТИМУЛЮВАННЯ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

В. Писаренко, д.е.н., професор

Полтавська державна аграрна академія

М. Багсрка, к.с.-г.н., доцент

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Державі належить провідна роль у реалізації альтернативних варіантів вирішення екологічних проблем у сільському господарстві, структурної перебудови виробництва аграрних підприємств з урахуванням досвіду розвинутих країн світу. Особливо важливим із боку держави залишається економічне стимулювання аграрного бізнесу до екологічно орієнтованого господарювання. Економічне стимулювання екологізації аграрного виробництва безпосередньо пов'язане з охороною і використанням земель, збереженням, відтворенням і підвищенням родючості ґрунтів, а також охороною навколишнього природного середовища в цілому [1, с. 86].

Пропонується економічне стимулювання розділити на заходи із захисту земель від деструктивного природного й антропогенного впливу (превентивні заходи) та заходи із усунення негативного природного і антропогенного впливу на економічний стан довкілля. Обидві складові економічного стимулювання екологізації аграрного виробництва реалізуються через дію відповідного механізму, який визначає принципи, критерії, інструменти, джерела фінансування та методи його здійснення.

До принципів економічного механізму стимулювання віднесено: принцип поєднання економічного стимулювання й штрафних санкцій; принцип стимулювання за кінцевими результатами проведених заходів; принцип незалежності від форм господарювання і власності.

Серед сучасних механізмів державного регулювання природокористування та охорони навколишнього середовища важливе місце відводиться ефективним системам контролю (моніторингу) за якістю навколишнього середовища, в яких міститься достовірна інформація про зміни у довкіллі, що відбуваються під дією антропогенних факторів.

Державна політика щодо екологізації національної економіки має бути спрямована не тільки на вирішення глобальних екологічних проблем, а й на поточних проблемах стосовно переходу агропромислового комплексу держави до виробництва екологічно чистої продукції [2, с. 33]. Суттєва роль держави полягає у встановленні різного роду нормативів, стандартів у сфері охорони довкілля, особливо щодо шкідливих для природи і здоров'я людей речовин. Саме державі належить провідна роль у здійсненні альтернативних варіантів вирішення екологічних проблем в сільському господарстві, структурної перебудови виробництва аграрних підприємств, з урахуванням досвіду розвинутих країн світу.

Необхідно на державному і регіональному рівнях реалізовувати заходи екологічної політики (рис. 1).

Основні заходи державної політики на шляху до екологізації
аграрного виробництва

- стимулювати ведення ґрунтозахисного сільського господарства (запровадження преференцій прогресивним підприємствам), зокрема екологічного, що позитивно вплине на практику землеробства в цілому;
- встановити жорсткий контроль за дотриманням аграрними підприємствами сучасних екологічних норм;
- забезпечити економічну безпеку (конкурентні умови) виробникам сільськогосподарської продукції, що сприятиме економічному зростанню;
- переглянути з точки зору первинності інтересів споживача стандарти якості сільськогосподарської продукції та наблизити їх до європейських, що сприятиме конкурентоспроможності на зовнішніх ринках;
- відстоювати інтереси споживачів та гарантувати безпеку харчових продуктів.

Рис. 1. Основні заходи державної політики на шляху до екологізації аграрного виробництва

Джерело: власна розробка

Представлені заходи дозволять, на нашу думку, дозволити змінити формат відносин між виробництвом та навколишнім природним середовищем у бік раціонального використання, відтворення агросистем. Головною метою цих заходів залишаються усунення негативних явищ, які зумовлюють виснаження природних ресурсів, і негативний вплив на економіку природокористування в галузях аграрного виробництва. Отож, проблема еколого-економічного управління набуває вагомості в екологічному, економічному і соціальному сенсі.

Важливим завданням з боку держави залишається стимулювання аграрного бізнесу і водночас з цими завданнями паралельного розв'язання потребують питання підвищення інвестиційної конкурентоспроможності економіки вітчизняного аграрного сектору.

За нинішніх умов фінансової й економічної кризи, коли відчувається значний дефіцит державного і місцевих бюджетів, досить складно забезпечити фінансування природоохоронних заходів за рахунок бюджетних коштів. У цьому зв'язку особливої актуальності набуває застосування методів стимулювання, які не потребують прямих бюджетних виплат, зокрема, запровадження пільгового оподаткування органічного виробництва.

Отже, аграрні підприємства у своїй діяльності мають запровадити організаційно-технологічні зміни виробничих процесів при екологічно спрямованій, послідовній державній підтримці.

Література:

1. Жихарєва А. Б. Розвиток екологізації державного управління в Україні: монографія / Жихарєва А.Б. – Київ: АМУ, 2017. – 196 с.
2. Застрожнікова І.В. Обґрунтування пріоритетів державної аграрної політики / І. В. Застрожнікова // Економіка та держава. – 2010. – № 6. – С. 33–34.

ЕФЕКТИВНІСТЬ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ОРГАНІЧНОЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

І. Білоткач, к.е.н., доцент

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Важливим напрямом діяльності інноваційно-орієнтованої системи забезпечення аграрної сфери має стати робота з упровадження ефективного інституціонального регулювання органічного агропромислового виробництва та ринку органічної сільськогосподарської продукції.

За визначенням IFOAM, органічне сільське господарство являє собою систему виробництва, яка дозволяє зберігати здоров'я ґрунтів, екосистем і людей. Вона покладається скоріше на екологічні процеси, біологічне розмаїття і цикли, адаптовані до місцевих умов, ніж на використання ресурсів зі шкідливими результатами [1].

Відповідно до концепції японського духовного подвижника, філософа і громадського діяча М. Окада, природне сільське господарство має бути економічно вигідним для виробника і споживача; виробляти продукти в кількості, достатній для задоволення потреб зростаючого народонаселення; використовувати досить прості, стабільні і доступні методи та засоби ведення господарства» [2].

Починаючи з 1990-х років у багатьох країнах світу виникають ринки органічної продукції, яка на сьогодні перебуває у стані стрімкого росту. Каталізатором цього процесу стали різні екологічні катастрофи і скандали навколо харчових продуктів, а також зростання рівня свідомості споживачів. Високі темпи споживання, розширення асортименту, розповсюдження органічного агровиробництва в багатьох країнах дають змогу вважати органічну їжу найпріоритетнішим напрямом у харчуванні людини.

Українська органічна продукція має вищу потенційну конкурентоспроможність, оскільки її мінімальна ціна, порогом якої є рівень собівартості, є нижчою за мінімальну ціну органічної продукції інших країн. Але відсутність правових інститутів, деформована ринкова інфраструктура, недостатня увага владних інститутів до проблем органічного аграрного ринку, все це обумовлює потребу у налагодженні інституціональних основ ринку органічного агровиробництва та розробку механізмів його ефективного існування. В зв'язку з цим актуальним є поліпшення стану ефективності інституціонального регулювання органічного агропромислового виробництва в Україні.

Тому для України постає завдання вироблення механізмів державної аграрної політики щодо підвищення ефективності використання наявного потенціалу аграрного сектору економіки зокрема в напрямку збільшення виробництва органічної сільськогосподарської продукції, визначення та контроль показників цієї ефективності. З цією метою особлива увага має бути сконцентрована на створенні передумов для його інституційного забезпечення, яке, передусім, передбачає формування механізмів взаємодії держави та органічного аграрного бізнесу, розвиток системи сільськогосподарського

Патлаха А.

Сутність, роль та ефективність впровадження логістичного менеджменту запасів.....80

Олександрова В.

Логістичний підхід до процесу збуту на сільськогосподарському підприємстві.....82

Амеліна Н.

Основні проблеми агропідприємництва в Україні.....83

Писаренко В., Багорко М.

Державна політика розвитку та стимулювання екологізації виробництва аграрних підприємств.....85

Білоткач І.

Ефективність інституціонального регулювання ринку органічної сільськогосподарської продукції.....87

Дмитренко І.

Роль логістичного менеджменту в діяльності підприємства в умовах глобалізації.....89

Бровко Є.

Сучасні вимоги до менеджерів в АПК.....90

Гавриш В.

Маркетинг і логістика, як інструмент підвищення ефективності діяльності підприємства.....92

Гіда М.

Доцільність стратегії логістичного ланцюга поставок для українських підприємств.....93

Канцер Д.

Застосування логістичних підходів в управлінні підприємством.....94

Гусак В.

Розробка раціональних логістичних рішень в агропідприємствах.....95

Хомякова Д.

Особливості аграрного менеджменту.....97

Мареніченко В.

Державне регулювання експорту в Україні.....98

Нечипоренко К.

Становлення екологічної логістики.....99

Пальчик І.

Логістичні аспекти ресурсозбереження та ресурсоефективності.....101

Мирна М.

Застосування стратегічного управління в логістичній діяльності аграрних підприємств.....102

Плотницька А.

Проблеми та перспективи розвитку інноваційних технологій в публічному управлінні.....104

<i>Пацукевич О., Скоромная С.</i>	
Нормативно-правове забезпечення агроэкотуризма в Республіці Білорусь.....	106
<i>Житкович Н.</i>	
Диверсифікація як напрям вдосконалення виробничого менеджменту агропідприємств.....	108
<i>Пугач А., Серета О.</i>	
Державне стимулювання науково-дослідної діяльності.....	110
<i>Сичова М., Шарай О.</i>	
Забезпечення державного регулювання розвитку аграрного ресурсного потенціалу України.....	112
<i>Канцер Д.</i>	
Застосування соціально-психологічних методів в управлінні персоналом на підприємстві.....	113
<i>Горобець Н.</i>	
Проблематичні питання розвитку вітчизняного сільського господарства в умовах кризи.....	114
<i>Ковтун О.</i>	
Застосування стратегічних інструментів менеджменту при формуванні каналів розподілу агропродукції.....	116
<i>Кравченко Ю.</i>	
Сучасні реалії місцевого самоврядування та публічного управління.....	117
<i>Чехранов А.</i>	
Вимоги до безпечності та якості харчових продуктів: стандартизація до законів ЄС.....	118
<i>Рябенко Е.</i>	
Каким должен быть руководитель.....	120
<i>Кураташвили Альфред А.</i>	
Проблеми державного управління і необхідність нормативно-правового забезпечення подолання і викоренення кримінального бізнесу – як проявлення економічного фашизму.....	121
<i>Свицунов С.</i>	
Вдосконалення виробничого менеджменту на підставі застосування інструментів агромаркетингу.....	123
<i>Кураташвили Анзор А.</i>	
Проблеми правового управління в сфері бізнесу в умовах соціально орієнтованої ринкової економіки.....	124